Урбанізація. Міські агломерації. Мегалополіси. Світові міста.

Мета: пояснити учням процес урбанізації в сучасному світі, його протікання в різних країнах світу; визначити такі ознаки урбанізації, як субурбанізація, хибна урбанізація; з'ясувати особливості таких урбанізованих територій, як агломерація і мегалополіс; продовжувати формувати навички роботи із картографічним матеріалом; виховувати географічну культуру та розширювати світогляд учнів.

Обладнання: атлас, карти населення світу та України, політична карта світу, мультимедійна презентація

Тип уроку: засвоєння нових знань.

Основні поняття: «урбанізація», «субурбанізація», «хибна урбанізація», «агломерація», «мегалополіс»;

ХІД УРОКУ

- І. Організація класу
- II. Актуалізація опорних знань, стор 3-4
- III. Мотивація навчальної діяльності, стор 5-6
- IV. Вивчення нового матеріалу, стор 7-26
- V. Узагальнення, стор 27

Домашнє завдання, стор 27

- До міських населених пунктів належать ...
- Основними критеріями щодо виділення міських населених пунктів $\epsilon...$
- Найвища частка міських жителів спостерігається в ... областях України.
- До крупних міст нашої держави належать...
- До малих міст області, належать...
- Найчисельнішими містами Європи в чітко визначених кордонах $\epsilon...$
- Основними проблемами сучасного сільського населення України $\epsilon...$

Заслуховування виступів учнів з повідомленням «Найменше місто України».

типи поселень

МІСЬКІ

> 85 % населення зайняті у сфері послуг і промисловості

СІЛЬСЬКІ

Форми розселення:

- групова
- розсіяна (фермерська)
- кочова

За кількістю людей (людністю):

- малі міста: до 20 тис. осіб
- середні міста: 20–100 тис. осіб
- великі міста: 100-500 тис. осіб
- надвеликі міста:500 тис. 1 млн осіб
- місто-мільйонник: > 1 млн осіб
- місто-мультимільйонник:
 - > 5 млн осіб

За функціями:

багатофункціональні вузькоспеціалізовані:

- промислові
- транспортні
- політико-адміністративні
- наукові й освітні
- курортно-оздоровчі
- військові
- релігійні

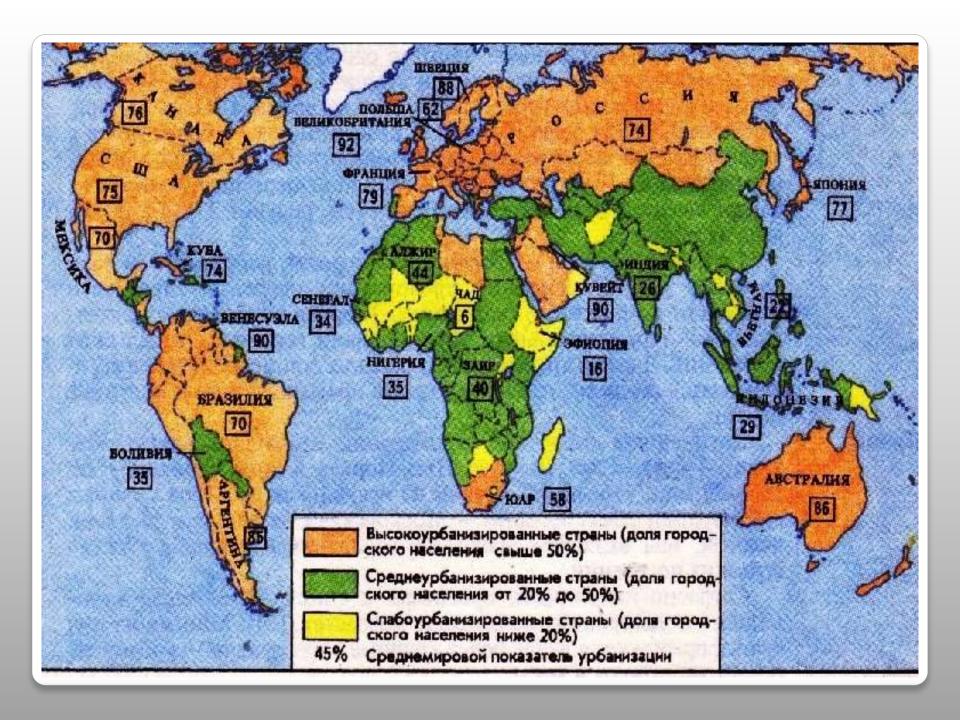

Урбанізація — процес швидкого зростання міського населення, поширення міського способу життя та підвищення ролі міст у житті суспільства

Найбільш урбанізовані країни (100%) - Ватикан, Монако, Сінгапур; Міське населення понад 75% жителів — Бельгія, Кувейт-98%, ФРН, Великобританія, Швеція,Ісландія, Австралія, Уруґвай, Ізраїль, Японія.

Загальні риси урбанізації

Швидке зростання міського населення

Концентрація населення і господарства у великих містах

«Розповзання» міст і перехід до міських агломерацій

1800 p. - 5,5%

1900 p. – 13,6%

1940 p. – 25%

1990 p. 47%

2000 p. – 51%

2050 p. - 80%

1900 р. – 360 вел. міст

1996 p. – 2500

2005 p.:

1 ман чол. - 412 міст

5-10 млн. чол. – 17

> 10 млн. чол. – 29

Найбільші агломерації

(ман. чол.)

Токійсько-

Йокогамська -35,7

Делі-28 млн

Шанхай – 25

Сеульська - 22,7

Сан-Паулу – 22

Mexiko -21

Мегалополіси>10 млн

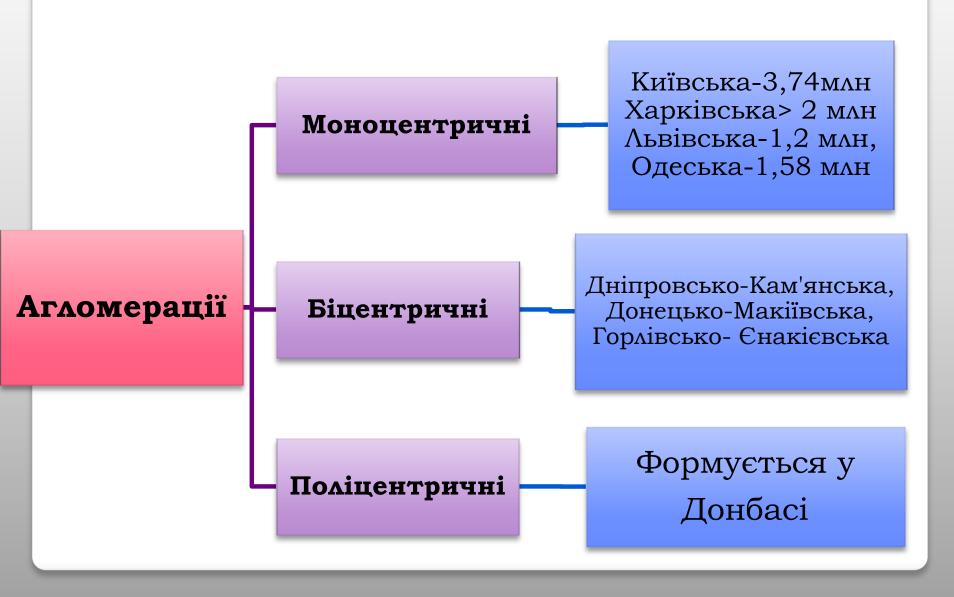
Агломерація – це група міських поселень навколо великого міста, поєднаних інтенсивними виробничими, культурними, транспортними, трудовими зв'язками.

Найбільші: Токіо, Нью-Йорка, Мехіко, Сан- Паулу, Лондона, Парижа, Ріо-де-Жанейро

Агломерація – це група міських поселень навколо великого міста.

Особливості урбанізації різних типів країн

Розвинуті країни-71%

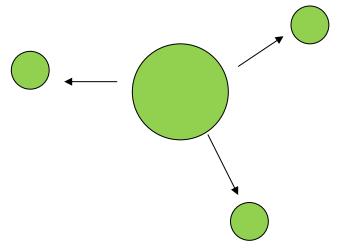
- 1. Високий рівень урбанізації (> 50%)
- 2. Низькі темпи урбанізації;
- 3. Субурбанізація
- 4. **Рурурбанізація** поширення міського способу життя в селі

Країни, що розвиваються-33%

- 1. Середній (20-50%) і низький (<20%) рівні урбанізації
- 2. Високі темпи урбанізації
- 3. Хибна урбанізація

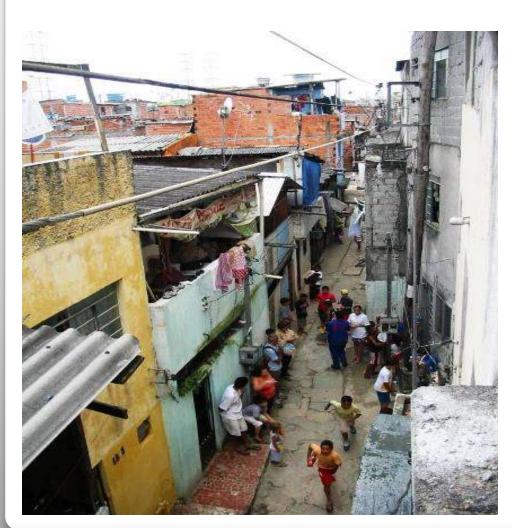
Особливості урбанізації у розвинених країнах

Субурбанізація

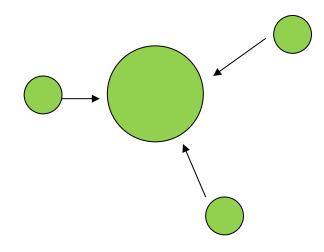

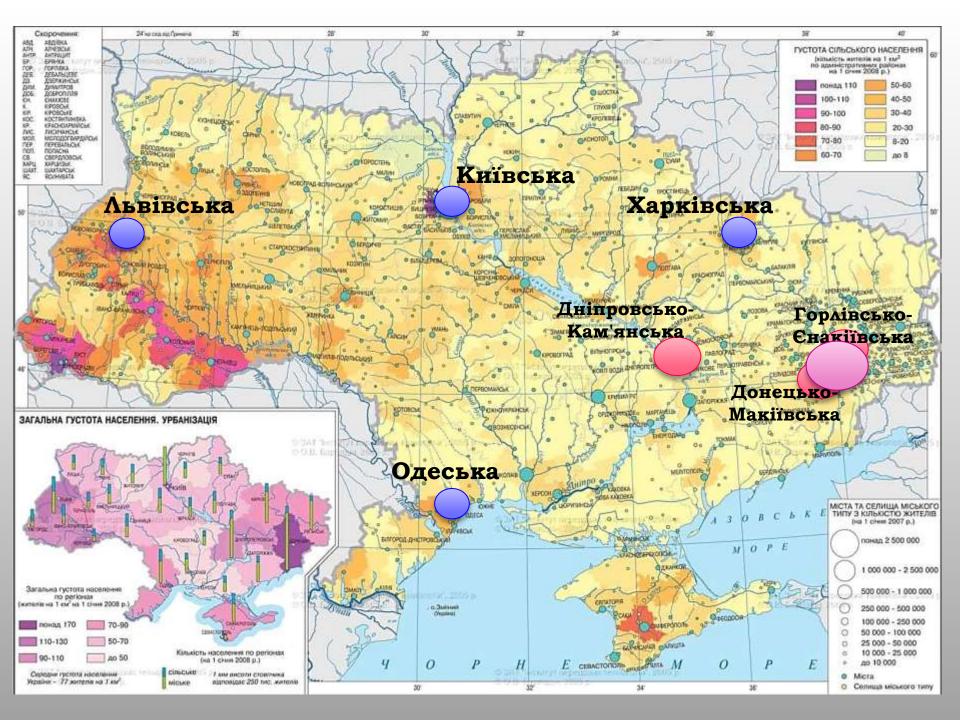

Особливості урбанізації в країнах, що розвиваються

«Трущобна», Хибна урбанізація

Прогнозується, що до 2025 року метамістами стануть Дакка, Карачі, Лагос і Каїр.

Організація Объєднаних Націй нещодавно ввела поняття "метамісто" — місто з населенням 20 млн і більше жителів.

Метаміста

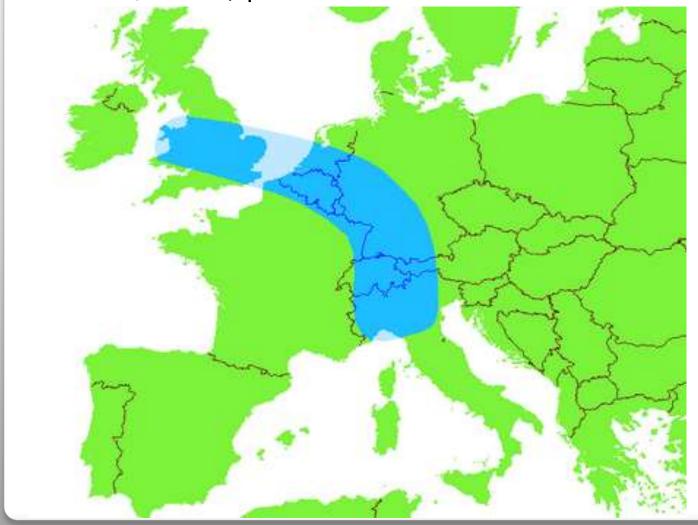
- Токіо, в якому живе 38 млн чоловік більше населення Канади.
- 26 млн. Делі перевищує населення Австралії.
- Шанхай-23 млн,
- Сан-Паулу-21 млн,
- Мумбай-21 млн,
- Мехіко-21 млн,
- Пекін -20 млн
- Осака-20 млн.

Найбільші Мегаполіси світу

Це високоурбанізовані зони, об'єднання кількох сусідніх агломерацій на основі територіальної концентрації господарства.

№ п/п	Назва мегаполісу	Міста
1	Блакитний банан- 110 млн.	через тер-ії Бельгії, Нідерландів, Німеччини, Швейцарії
2	Токайдо > 80 млн.	Токіо - Осака
3	Босваш - 45 млн	Бостон - Вашингтон
4	Чипітс (Приозерний)35млн	Чикаго - Пітсбург
5	Англійський-40 млн	Лондон - Ліверпуль
6	Рейнський-35 млн	У Нідерландах і Німеччині
7	Сан-Сан -20 млн (Каліфорнійський)	Сан-Дієго -Сан-Франциско

Цим образним терміном сьогодні позначають лінію міст і промислових центрів, що простягнулася від Північно-Західної Англії до Північної Італії. «Банан» простягнувся через території Бельгії, Нідерландів, Німеччини, Швейцарії.

Світові міста

Це центри світової економічної системи.

Проблеми мегаполісів. Економічні

Проблеми переробки сміття

Соціальні проблеми

